A°. 1835. | N°. 18.

ZONDAG DEN 1sten MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO den 1 Maart 1835.

(11886) Alzoo J. G. KRUGER en J. L. V. KARSEBOOM, als gemagtigden van JAN FREDERIK SCHARF, WILLEM BRUIJN en JACOB HENDRIK LUDEN, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantadje *Akkerboom* af- en op den privé naam van J. H. LUDEN over te schrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten Februarij, de Engelsche Schoener *John*, Kapt. G. M. Forbes, laatst komende van Demerary; Passagiers: J. van Thol, L. Villalave, Mr. Villalave, Antonij en Lafaijette Lorzon.

Den 27sten, de Nd. Am. Brik *Cambrian*, Kapt. James Rowe, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 27sten, de Schoener *Nes*, Kapt. Taylor, naar het Opper- en Nederdistrikt Nickerie.

Den 28sten, de Nd. Am. Brik *Levant*, Kapt. F. Crand, naar Boston; lading: 274 vaten Melassie.

Geregtshof te Suriname.

OPENBARE EXECUTIEVE VERKOOPING OP VRIJDAG DEN 27 FEBRUARIJ, VAN:

1.) De Plantaadje *de Goede Verwachting* in de *Motkreek*; *f* 20,200. — J. J. de Mesquita, L. A. de Mesquita, C. Vallee en J. del Prado.

2.) De Plantaadje *de Nieuw Hoop*, in de rivier *boven Commewijne*; *f* 85,000. — De wed. M. A. Salomons.

3.) De Plantaadje *Fauquenburg*, in de rivier *boven Commewijne*; *f* 15,100. — H. Kamerling.

4.) De Plantaadje *Wederzorg*, in de rivier *beneden Commewijne*; *f* 105,900. — R. van Rees Az., voor Insinger & Co. te *Amsterdam*, in qualiteit als Directeuren eener negotiatie, gevestigd op diverse Plantaadjen, in de Kolonie *Suriname*.

... *zeventien* koppen Slaven, te zamen voor ... somma van *f* 5,528.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 26 December 1834.*)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM. Te Rhenen is den 4den December jl. in den ouderdom van honderd en vier jaren overleden Catharina van Otten, weduwe van Gerling Klarenbos. Zij werd geboren te Zutphen. Haar vader, die ongeveer denzelfden hoogen ouderdom bereikte, diende den staat als Ruiter, en woonde het beleg van Maastricht bij. De nu overledene had, als jong meisje bij hare ouders wonende, daarvan goed geheugen, hetzelve werkte, (zoo als zulks bij hoogbejaarde lieden doorgaans het geval is), het levendigst op gebeurtenissen van hare jeugd. Zij verhaalde niet weinige dagen vóór de ziekte, die ook haar den laatsten tol der natuur deed betalen, vele bijzonderheden uit die lang verloopene jaren. Niet voor haar twee en veertigste jaar gehuwd, heeft zij nogtans drie kinderen gehad; denkelijk overleefde zij dezelve allen, vermits van een' zoon die in krijgsdienst is geweest, sedert meer dan twintig jaren geene narigten zijn bekomen. Er leefde nog een broer van haar te Renkum, die drie à vier en negentig jaren oud is.

Hare geestvermogens waren steeds gezond en vlug; doch tot ligchaamsarbeid was zij sedert de laatste vijftien jaren niet meer in staat. Met veel zorg en liefde werd zij bij burgerlieden behandeld, bij wie zij besteed was, namens het armenfonds te Rhenen, bekend onder de benaming van het Gast- en Weeshuis. Door velen bemind en welgedaan, ontbrak het haar naar haren stand, aan geene aangenaamheden des levens. Bij den aanvang harer ziekte, die zich liet aanzien, als de lang gegloorde vonk des levens te zullen uitblusschen, was zij ook mismoedig, en wenschte dat verblijf, haar meer dan eene Eeuw geschonken, niet te verlaten. Weinige dagen vóór haar afscheidnemen van hetzelve, werd zij echter, na Godsdienstige aanspraak en opbeuring, meer gelaten, en had een zacht, ... een zalig einde.

— Van Curaçao wordt, het volgende gemeld:

Uit de jongste New-Yorksche Couranten zien wij, dat thans de thee in Noord-Amerika zoodanig gedaald is, dat zij in het klein even zoo goedkoop wordt verkocht als zij te Canton in het groot is ingekocht, zoo dat de theedrinkers de vracht en verdere onkosten *gratis* hebben. Ook maakt men nog de aanmerking, dat de thee thans voor denzelfden prijs verkocht wordt als dien, welke te voren voor inkomende regten moest betaald worden.

De reden hiervan is deze. Daar de staatsschuld der Vereenigde Staten dit jaar staat afbetaald te worden, zijn de inkomende regten van eenige artikelen verminderd en van andere geheel afgenomen. De Thee behoort tot deze laatste. De Thee handelaars hierdoor aangemoedigd zijnde, hebben hiervan eene te groote hoeveelheid doen komen en de markt overvoerd.

Zoo is het ook gelegen met het zout; de inkomende regten zijn tot een vierde verminderd, en misschien worden dezelven geheel weggenomen na de finale afbetaling der staatsschuld. Daar er in de laatste jaren eene sterke aanvraag van dit artikel was, en gedurende den tijd van inzouting geene genoegzame hoeveelheid schijnt voor handen geweest te zijn, zoo blijkt het, dat vele reeders van vaartuigen, aangemoedigd zijnde door de sterke aanvraag van deze waar, in dat jaar reeds vroegtijdig kommissiën aan hunne schippers gegeven hebben, om eene retourlading zout in te nemen; dewijl nu in den handel de een den ander aan zijne spekulanten verzwijgt, en men dus geene behoorlijke berekening kan maken voor hetgeen men ontbiedt, zoo ontbiedt men soms te veel en de markt wordt overvoerd. In eene prijscourant van Augustus ll. lezen wij aangaande het artikel zout: »De markt is overvoerd en er is geene aanvraag hoegenaamd." En in de prijscourant van half September: »Er is nog geen uitzigt op verbetering wegens den moeijelijken verkoop van dit artikel." De prijzen van Spaansch, Portugeesch en Liverpool zout stonden zeer laag: van 25 tot 27 centen het schepel; en in de advertissementen zien wij, dat dit artikel voor zeer verminderde prijzen wordt aangeboden. Tot onzen troost zagen wij echter, dat eene lading van Curaçao, zoo het blijkt van de brik *Entreprice*, verkocht is geworden voor 38 cts. Bij eene slechte markt vond ons zout nog verkoop en voor een' redelijken prijs. Een bewijs der deugdelijkheid van het Curaçaosche zout boven de meeste andere soorten.

Hierdoor lost zich nu het raadsel op, waarom het vertier van zout, dat van Augustus af tot in het midden van September hier gunstig was, en welks vertier nog grooter geweest zou zijn, zoo de Amerikanen, die op ballast hier kwamen, geene zoo groote hoeveelheid verfhout hadden gevonden dat zij mede namen, in voorkeur boven zout, eenigzins opgehouden of verminderd is. Doch in den handel is het hollen of stilstaan; wanneer er geen vertier van eenig artikel is, dan is ieder handelaar bevreesd, om hetzelve te ontbieden, en weldra ontstaat er gebrek aan deze soort van waar; en wanneer er gebrek is, wordt er eene te groote hoeveelheid ontboden.

In den handel tusschen de Vereenigde Staten en West Indië ligt eene zaak ten goede van ons eiland opgesloten.

De omvang der waren, als provisien, planken, enz., die de Amerikanen naar West Indië brengen, is, in evenredigheid der waarde, grooter dan de omvang der retouren als koffij, suiker, enz. Vele dier vaartuigen zouden daarom slechts met eene retourlading ... ligt moeten terug keeren, zoo zij geen zout innemen.

Curaçao heeft nog een voordeel boven de Turksche eilanden, namelijk, dat de Amerikaansche vaartuigen elders hunne lading verkocht hebbende, een restantje hier kunnen verkoopen, en daar de omvang van het zout tot dien van provisie in evenredigheid der waarde misschien wel staat als twintig tot een; zoo kunnen zij voor eene geringe hoeveelheid hunner goederen eene gansche lading zout bekomen.

De zouthandel is tevens een ware zegen voor dit eiland: vele honderde vrije lieden, die in den droogen tijd broodeloos zouden zijn, vinden alsdan hun werk met het inzamelen van het zout.

BELGIË.

Heden morgen heeft de *Macassar*, driemaster van 900 ton, toebehoorende aan den reeder Donnet, onze haven verlaten, om zich naar Holland te begeven en aldaar voor rekening der *Maatschappij* te varen. Drie dagen geleden heeft de *Emanuel*, driemaster van 1000 ton, aan de Heeren Gebroeders de Cock behoorende, denzelfden koers gezet. De uitwijking dier twee prachtige bodems voltooid den ondergang onzer handel marine. Van al die groote schepen, waarop Antwerpen trotsch was, blijft er thans geen een meer in onze haven. *Consummatum est.* Geen groothandel, geene verre scheepvaart meer! op die wijze wordt de betuiging der troonrede bewaarheid, dat onze materiele welvaart dagelijks vermeerdert. Geven wij ons echter niet aan de wanhoop over; wij hebben nog troostgronden genoeg, want bezitten wij geene kloosters en verdelingen? (*)

— In het *Journal du Commerce d'Anvers* leest men hetgeen volgt:

Men ontwaarde vóór eenige dagen, tegen

het vallen van den avond, eene ongewone bedrijvigheid op de Place de Meir. Een gedeelte van het garnizoen stond daar met pak en zak en als geroepen tot eenigen onverwachten togt. Niemand wist wat dit alles beduiden moest; doch spoedig geraakte men uit zijne verlegenheid. De soldaten trokken de Borgerhoutsche poort uit, en men begreep dat zij naar de grenzen gezonden werden. Alle ongerustheid hield toen op, en het was voor ieder duidelijk, dat men slechts een nieuw tooneel vertoonde van de groote comedie, welke sedert vier jaren gespeeld wordt. Men weet hier zeer wel dat er op de Hollandsche grenzen, van welke wij te naauwernood drie uren gaans verwijderd zijn, niets gebeurd is of gebeurt, dat deze buitengewone zending van troepen noodzakelijk maakt, en men had in de dagbladen gelezen dat de Kamer der *Postilions* (*), onder den naam van subventie voor oorlog, eene nieuwe aderlating van ruim zeven millioen voor de beurzen der contribuabelen bevolen had. Niemand werd door deze bellicofinanciele list misleid; men zag terstond in, dat het een door onze bewindhebbers uitgedachte kunstgreep was om de drukkende en onnoodige belasting te regtvaardigen; men beklaagde onze arme soldaten, die door de schatkist tot zoo vele niets beteekenende marschen en contramarschen veroordeeld waren, en men ging uiteen met te zeggen dat deze beweging der troepen slechts eene ministeriele *parade* was.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 *December*. De *Gazette de France* deelt het volgende mede uit Engeland:

Woensdag middag heeft de Hertog van Wellington zich met Sir R. Peel bij den Koning begeven, om Z. M. al de portefeuilles te overhandigen, welke Hoogstdezelve hem had opgedragen. De Hertog was van oordeel, dat de Koning aan den Heer Peel de zorg wegens de aanvulling van al de vakante Ministerien zoude overlaten.

De Koning heeft den Hertog van Wellington innig bedankt voor de uitstekende dienst, door hem aan Engeland en aan zijnen persoon bewezen, terwijl hij tevens den Hertog dringend verzocht zelf het portefeuille te kiezen, dat hij mogt wenschen. In weerwil van de herhaalde aanzoeken des Konings en van Sir R. Peel bleef de Hertog standvastig weigeren, waarop de Heer Peel uitriep: Men zal zeggen, dat gij weigert uit trotschheid, om dat gij geenen post onder mijn presidentschap wilt bekleeden." Deze reden alleen — antwoordde daarop de Hertog van Wellington, hem de hand reikende — kan mijn weerzin overwinnen; ik neem dus het portefeuille aan, hetwelk gij voor mij zult bestemmen."

De Heer Peel heeft dienvolgens den Hertog van Wellington verzocht, het portefeuille van buitenlandsche zaken te aanvaarden.

Den 19den. Gisteren van 1 ure na den middag tot des avonds toe bleef eene ontelbare menigte volks in de St. Martinsstraat voor den doorloop van het *Roode Paard* geplaatst. Alles hield de oogen gerigt naar het venster der eerste verdieping boven den doorloop, waar men twee lijken in hun bloed badende had ontdekt. Het waren die eener bijna zestigjarige vrouw en van haren zoon. Geen van beiden was sedert Zondag, voor den dag gekomen. Een brievenbesteller die gisteren morgen herhaalde malen had geklopt, om hun een brief te brengen, zag door het sleutelgat het lijk van den jongman op den vloer liggen. Men heeft den Kommissaris geroepen die terstond de deuren heeft doen openbreken, waarop men het ligchaam des zoons in de eerste kamer op den doorloop uitkomende en dat der moeder in de tweede die op de straat uitkomt heeft gevonden.

Uiteenloopende geruchten zijn over dit schrikkelijke geval in omloop, waaromtrent men zeker weldra stellige bijzonderheden al te weten komen.

(*) De oppositie-bladen geven dezen naam aan de Leden van de Kamer der Vertegenwoordigers, uit hoofde van de zilveren plaat, welke zij op de borst dragen.

ADVERTISSEMENTEN.

Het COLLEGIUM MEDICUM, Mejufvrouw H. P. NEIIRKORN, na afgelegd Examen als *Vroedvrouw* in deze Kolonie geadmitteerd hebbende: wordt hiervan de daarbij belanghebbende kennis gegeven.

Paramaribo den 24 Februarij 1835.

De Scriba van het Collegium Medicum,
H. H. DIEPERINK.

(11525) De WEESMEESTER dezer Kolonie biedt aan, tegen den gewonen *intrest* en onder voldoende zekerheid te beleggen; eene som van *VIJF DUIZEND GULDEN*, aankomende diverse Minderjarigen.

Paramaribo den 27 Februarij 1835.

J. O. N. ENGELBRECHT,
1ste Commies.

(8461) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 6den Maart 1835, 's morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Johanna*, *Jonas*, *Frida*, *Abuis*, *Elisa*, *Fredrik* en *Catharina*, aankomende C. G. FRENKEL.

Paramaribo den 28 Februarij 1835.

(11883) S. F. FLU en J. F. FAVEREIJ, Executeuren van den Boedel wijlen den Heer J. H. ROOSWIJK, zullen ten huize van den Vendumeester S. F. FLU, op Dingsdag den 3den Maart 1835, des namiddags 4 uren, continueeren met den publieken verkoop van de overgeblevene *MEUBELAIRE GOEDEREN.*— Voorts nog diverse élégante gemaakt *ZILVER*, Gouden- en Zilveren *MUNTSPECIEN*, *SLAVEN*, waaronder *Visschernegers* en *Huismeiden*; alle aankomende voornoemden Boedel.

(11528) ☞ De *VENDU* van ABRAHAM HALBERSTADT, zal niet *Maandag*, maar *Woensdag* den 4den Maart, des voormiddags *acht* (8) uren, plaats hebben.

(6478) De ondergeteekende als alleen overgebleven gesubstitueerde Executeur in den Boedel en Nalatenschap van wijlen Mejufvr. ELISABETH JACOBA MEURS, zal op aanstaande Vrijdag den 6den dezer, door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER doen verkoopen: Gouden en Zilveren *SIERADEN*; als mede *elf* stuks *SLAVEN*; — voorts over *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, het *HUIS* en *ERF* aan de *Grave Straat*, La. C. No. 34; alles aankomende opgemelde Boedel.

Paramaribo den 1e. Maart 1835.

JOHs. HELB qq.

Mengelwerk.

DRIETAL ANECDOTEN, BETREFFENDE DEN BEROEMDEN *LA CONDAMINE*.

Men zou hem den bijnaam van *den Nieuwsgierige*, met regt, kunnen geven. — Op zijne reize (1737.) in Italie (in hooge jaren met zijne nicht gehuwd, waren noch deze echt, noch ziekelijkheid, noch doofheid in staat, hem te wederhouden, om Engeland te gaan zien) bezigtigde hij de schatten van Genua. Men vertoonde hem eene groote vaas, uit ééne enkele esmeraud vervaardigd, en die tevens doorging voor eene reliquie, bekend onder den naam van *sacro Catino*. *La Condamine* wilde zich vergewissen, of de vaas inderdaad uit dien kostbaren steen was zamengesteld, en, om hare hardheid te beproeven, dezelve bekrassen, toen men zijne hand wederhield, gelukkig voor hem en veelligt ook voor de vaas. Maar, in een zeedorpje, vertoonde men hem eene waskaars, welke onafgebroken brandende werd gehouden, gelijk het gewijde vuur der *Vestaalsche* maagden, met bijgevoegde verklaring, dat, zoo dezelve uitging, het dorp onfeilbaar terstond door de golven zou verzwolgen worden. »Zijt »ge zeker van hetgeen ge zegt?" vroeg *la Condamine* aan den Priester, die hem geleidde. Men gist het antwoord. »Wel nu!" hernam de stoute waarnemer, »wij zullen »zien;" en hij blies de kaars uit. De zee bleef stil, maar het gemeen geraakte in beweging, en het wonder dreigde op den sterken geest neder te komen, die zich gelukkig achtte, door eene achterdeur te ontsnappen.

De doofheid, eene plaag voor den nieuwsgierige, deed op hem dezelfde uitwerking als de hinderpalen op de geweldige hartstogten, en diende alleen, om hem nog meer op te winden. Genoodzaakt, om zijne nieuwsgierigheid te bevredigen, zich alleen op zijn gezigt te verlaten, bediende zich *la Condamine* van hetzelve tot in het buitensporige, en liet zich door geenerlei bedenking in het gebruik van dit zintuig beperken. Op zekeren dag trad hij bij Mevrouw *de Choiseul* binnen, terwijl zij bezig was een' brief te schrijven. Zachtjes naderende, en haar over den schouder kijkende, volgde hij de beweging van hare hand, lezende wat zij schreef. Dooven wanen steeds niet gehoord te worden; maar Mevrouw *de Choiseul* had een fijn gehoor; zij bemerkte, wie het was, die zich in hare briefwisseling mengde, en, zonder van houding te veranderen, of een enkel woord te uiten, besloot zij haren brief aldus: »Ik zou u »nog wel meer zeggen; maar de Heer *la* »*Condamine* staat achter mij, en leest, het»geen ik aan u schrijf." — »Ach, Mevrouw!" riep de bespieder, dus op heeter daad betrapt, onbedacht uit, »welk eene paregt»vaardigheid! Ik verzeker u, dat ik niet »gelezen heb."

Veel bragt hij, door zijne schriften toe, ter verspreiding van de toen pas ontdekte Kinderpok-inenting. Genees- en Heelkunde behoorden tot de geliefkoosde voorwerpen zijner nieuwsgierigheid. Nieuwsgierigheid, herhalen wij, waarvan hij het slagtoffer werd; terwijl zijn dood bewijst, tot welk eene mate het verhevene en het belagchelijke zich kunnen zamenparen. In zijne grijsheid met zware ligchaamsgebreken bezocht, troostte hij zich over zijn onvermogen van niet meer naar de Akademie te kunnen gaan, door zich de registers der zittingen en de belangrijkste Memorien te doen voorlezen. Op die wijze vernam hij, dat een jong Heelmeester eene stoute en zeer gewaagde kunstbewerking had uitgevonden voor eene der kwalen, van welke hij zelf was aangetast. Hij deed hem roepen, en, minder nog gedreven door de hoop op herstel, dan door het aanlokkelijke der nieuwigheid, bood hij zichzelven aan, om de proef te ondergaan. De jongman scheen ontzet van dit aanbod; het was geen *experimentum in anima vili*; maar *la Condamine* bemoedigde hem, en deed zijn uiterste best, om hem over te halen. »Zoo ge niet wel mogt slagen," zeide hij, »kan zulks voor u van geenerlei »kwade gevolgen zijn; ik ben oud en ziek; »men zal zeggen, dat de natuur u slecht »gediend heeft. Zoo ge, daarentegen, mij »geneest, zal ik zelf een naauwkeurig ver»slag, van uwe wijze van werken aan de »Akademie zenden, hetwelk u tot geene »geringe eer zal verstrekken." De jonge kunstbeoefenaar liet zich eindelijk bewegen, en ging tot de operatie over; maar de lijder, zijne nieuwsgierigheid tot heldenmoed drijvende, wilde, te midden der smarten, nog zien, *hoe* hij geopereerd werd. »Niet zoo schielijk," riep hij, »vergun mij, »dat ik zie..... Maar, Mijnheer, als ik »uwe manier van opereren niet zie, kan »ik er immers geen verslag van geven aan »de Akademie." — Helaas! door, als met geweld, den tijd te hebben genomen van te zien, had hij den tijd niet om zijn Rapport te stellen.

Zijne opgeruimdheid, niet min levendig, maar edeler, dan die van *Scarron*, bleef hem bij tot zijnen jongsten snik: hij maakte verzen op zijne ligchaamskwalen, in welke eenfer naar ongedwongenheid en gemakkelijkheid, dan dichterlijke vernuft, doorstraalden. (*Vaderl. Letteroef.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.